

Theoretical Principles of Comprehensive and Synergistic Application of Best Accounting and Analytical Practices for the Integration of Agribusiness into the Global Economic Space

Serhiy Bohdanov¹

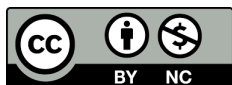
Abstract. To adapt to the requirements of the global economic environment, Ukrainian agribusiness needs to build a modern accounting and analytical support system based on international standards, digital technologies, predictive management, and principles of sustainable development. Mastering and combining best management practices allows agricultural enterprises to increase transparency, competitiveness, investment attractiveness, and adaptability to international market challenges. The article aims to theoretically substantiate the concept of accounting and analytical support for the integration of agribusiness into the global economic space. This study is based on the provisions of the institutional theory of accounting, the theory of competitive advantage by M. Porter, the management by objectives approach developed by P. Drucker, the balanced scorecard developed by R. Kaplan and D. Norton, and the concept of integrated reporting. In the research process, at the first stage, the author applied the method of theoretical generalization and critical analysis of scientific sources to identify key economic and accounting theories that form the theoretical platform of management. At the second stage, a systematic approach and the method of structural-logical modeling enabled the determination of the relationships between theoretical provisions, best international practices, and the applied components of agribusiness integration. The synergistic approach enabled substantiating the complementarity of the specified components and their combined impact on the effectiveness of accounting and analytical support. Thus, the article presents a conceptual model that integrates theoretical principles, management tools, and international practices to ensure the competitiveness of Ukrainian agribusiness in the global economic environment. The results of the study expand theoretical ideas about the role of a synergistic combination of best accounting and management practices and form a methodological basis for further research into digital transformation and international integration of agribusiness.

Keywords: accounting and analytical support, agribusiness, IFRS, accounting reengineering, predictive management, sustainable development, transfer pricing, digital transformation, investment attractiveness.

Received: 17 March 2026 | **Revised:** 21 April 2026 | **Accepted:** 30 April 2026 | **Published:** 30 May 2026

Suggested Citation

Bohdanov, S. (2026). Theoretical Principles of Comprehensive and Synergistic Application of Best Accounting and Analytical Practices for the Integration of Agribusiness into the Global Economic Space. *Oblik i finansi*, 2(112), 15-23. [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2026-2\(112\)-15-23](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2026-2(112)-15-23)

This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License (<http://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use and distribution in any medium, provided the original work is properly cited and the use is non-commercial.

© The Author(s) 2026

¹ Serhiy Bohdanov, National Scientific Centre “Institute of Agrarian Economics”, Ukraine.

ORCID 0009-0000-6052-8024

E-mail: sergiy.bogdanov@gmail.com

Теоретичні засади комплексного та синергетичного застосування кращих практик обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу в глобальний економічний простір

Сергій Богданов¹

¹ Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», Україна

Анотація. Щоб адаптуватися до вимог глобального економічного середовища український агробізнес потребує формування сучасного обліково-аналітичного забезпечення на основі міжнародних стандартів, цифрових технологій, предиктивного управління та принципів сталого розвитку. Освоєння та поєднання кращих управлінських практик дозволяє аграрним підприємствам підвищити прозорість, конкурентоспроможність, інвестиційну привабливість і адаптивність до міжнародних ринкових викликів. Метою статті є теоретичне обґрунтування концепту обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу в глобальний економічний простір. Це дослідження спирається на положення інституціональної теорії бухгалтерського обліку, теорії конкурентних переваг М. Портера, підхід управління за цілями розроблений П. Друкером, збалансовану систему показників в основі якої лежать дослідження Р. Каплана та Д. Нортон, а також концепцію інтегрованої звітності. В процесі дослідження на першому етапі застосовано метод теоретичного узагальнення та критичного аналізу наукових джерел для ідентифікації ключових економічних, управлінських та облікових теорій, що формують теоретичну платформу управління. На другому етапі використано системний підхід і метод структурно-логічного моделювання, що дозволило визначити взаємозв'язки між теоретичними положеннями, кращими міжнародними практиками та прикладними компонентами інтеграції агробізнесу. Синергетичний підхід дав змогу обґрунтувати взаємодоповнюваність зазначених компонентів та їх комплексний вплив на ефективність обліково-аналітичного забезпечення. Таким чином, у статті представлено концептуальну модель, що відображає логіку інтеграції теоретичних засад, управлінських інструментів і міжнародних практик для забезпечення конкурентоспроможності українського агробізнесу в глобальному економічному середовищі. Результати дослідження розширюють теоретичні уявлення про роль синергетичного поєднання кращих облікових та управлінських практик та формують методологічну основу для подальших досліджень цифрової трансформації й міжнародної інтеграції агробізнесу.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, агробізнес, МСФЗ, бухгалтерський реінжиніринг, предиктивне управління, сталий розвиток, трансфертне ціноутворення, цифрова трансформація, інвестиційна привабливість.

Постановка проблеми. В умовах поглиблення міжнародної економічної інтеграції перед українськими агропідприємствами постає завдання докорінної трансформації систем управління. Застарілі моделі бухгалтерського обліку, звітності та аналізу, що історично були зосереджені на ретроспективній фіксації минулих фактів господарської діяльності (чи податковій звітності), все частіше вступають у суперечність із вимогами європейського та міжнародного ринків.

Побудова ефективної моделі управління агробізнесом пов'язана з комплексом викликів та стратегічних задач. По суті, залучення міжнародного капіталу є неможливим без гармонізації системи бухгалтерського обліку і звітності з директивами ЄС та міжнародними стандартами. Разом з тим, врахування нефінансових показників сталого розвитку, яке практично ігнорується малими та середніми вітчизняними підприємствами, вже стало звичною практикою у розвинутих економіках. Важливою складовою сучасного менеджменту є управління податковими ризиками, яке зокрема включає планування засад трансфертного

ціноутворення. Окрім того, перехід до Індустрії 5.0 та фактично обов'язкова цифровізація документообігу (наприклад використання електронних документів та транскордонних систем обігу документів) вимагають від системи бухгалтерського обліку не просто констатації фактів, а формування різносторонньої інформації для прогнозування майбутніх подій, ризиків та фінансових результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Обґрунтування концепту змін в системі обліку та аналізу для інтеграції агробізнесу в глобальний економічний простір вимагає поєднання управлінських, стратегічних та облікових підходів. Фундаментальні засади для вирішення цього наукового завдання було закладено у працях провідних іноземних та українських вчених.

Одним із найвпливовіших теоретиків менеджменту ХХ століття вважається Пітер Друкер (1909-2005), якого часто називають батьком сучасного менеджменту. Досліджуючи практику управління кращих компаній, він перетворив управління з інтуїтивної діяльності на наукову дисципліну. На думку П. Друкера, результативність

бізнесу залежить від того, чи зможе бізнес, інтегрувати розпорошені дані в єдину цілісну інформаційну систему (для обліку та аналізу це завдання є ключовим) [1].

Теорія конкурентних переваг Майкла Портера (1985) стверджує, що успіх фірми залежить від вибору стратегії – лідерства у витратах, диференціації або фокусування. Основою є створення унікальної цінності для споживача через «ланцюжок вартості». Положення цієї теорії можна використовувати при аналізі витрат, оптимізації операційних та облікових процесів у межах міжнародної інтеграції агробізнесу [2].

Рамки синергетичного поєднання фінансових і нефінансових індикаторів в управлінні описані у праці Р. Каплана та Д. Нортон (*R.S. Kaplan & D.P. Norton*) (1996). Їхня система показників та збалансована структура аналізу дозволяє агропідприємствам узгоджувати та краще розуміти внутрішні процеси. Це важливий інструмент при підготовці підприємством стратегій виходу на міжнародні ринки [3].

Ідеї С.А. ДіП'яцци та Р.Г. Екклса (*S.A. DiPiazza ma R.G. Eccles*) заклали основу для переходу до інтегрованої звітності, наголошуючи на тому, що необхідності збереження суспільної довіри до даних звітності та забезпечення їх прозорості [4].

Серед українських дослідників вагомий внесок в розвиток методології бухгалтерського обліку зробив С. Голов, який розробив концептуальні основи трансформації вітчизняної системи обліку у відповідність до сучасних вимог [5]. Н. Малюга довела необхідність поєднання різних підсистем (фінансового, управлінського обліку) в єдину інформаційну систему підприємства для забезпечення потреб управління. Дослідниця обґрунтувала напрями приведення вітчизняної методології до рівня світових вимог (МСФЗ) з урахуванням національних особливостей та досвіду інших країн [6]. Дослідження М.С. Пушкаря [7] присвячене трансформації теорії бухгалтерського обліку в умовах інформаційної економіки. Вчений розглядає бухгалтерський облік як інформаційну систему, яка має забезпечувати не лише ретроспективну, а й прогностичну підтримку управління, що особливо цінно для менеджменту аграрних компаній в наш час. Досліджуючи розвиток бухгалтерського обліку в інформаційну епоху С. Остапчук, М. Павлюковець та А. Андрєєв [8] визначили п'ять груп викликів, які вимагають змін від як від самої облікової системи, так і бухгалтерів, які забезпечують її функціонування на рівні підприємства. В їхньому дослідженні розкривається логіка взаємодії компонентів, які формують сучасний бухгалтерський облік, та які будуть проаналізовані нами у цій статті в контексті формування обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу в глобальний економічний простір.

Фундамент інституціональної теорії бухгалтерського обліку закладено в працях В. Жука. Зокрема, в одній з його монографій знаходимо трактування бухгалтерського інжинірингу, під яким

вчений розуміє процес застосування у моделюванні та організації бухгалтерського обліку запозичених з інших наук і практик специфічних методів та інструментів [9]. Концептуальні засади бухгалтерського інжинірингу будуть використані нами в цій роботі в контексті дослідження сучасних облікових інструментів управління змінами в бізнес-середовищі.

Варто зауважити, що досліджуючи кращі практики обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу в міжнародний економічний простір, не можемо оминати увагою такі важливі теми, підняті українськими дослідниками, як:

– обліково-аналітичне забезпечення в системі управління ризиками та загрозами економічної безпеки аграрних підприємств [10];

– поширення інтегрованої звітності [11; 12], що свідчить про перехід до нового етапу розвитку звітування в цілому;

– облікові засади стратегічного управління сільськогосподарськими підприємствами задля забезпечення їх сталого інноваційного розвитку [13; 14].

В цій роботі прагнемо поєднати результати згаданих попередніх досліджень в єдину синергетичну концепцію обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу в міжнародний економічний простір, беручи до уваги вимоги міжнародних стандартів та інших документів [15-17].

Метою статті є теоретичне обґрунтування концепту обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу в глобальний економічний простір.

Методологія дослідження. Це дослідження спирається на положення інституціональної теорії бухгалтерського обліку (зокрема праці В. Жука), теорії конкурентних переваг М. Портера, підхід управління за цілями (*Management by Objectives*, або *MBO*) розроблений П. Друкером, збалансовану систему показників (*Balanced Scorecard*, або *BSC*) в основі якої лежать дослідження Р. Каплана та Д. Нортон, а також ідеї С.А. ДіП'яцци та Р.Г. Екклса (*S.A. DiPiazza ma R.G. Eccles*) щодо розробки моделі інтегрованої звітності.

В процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, спрямованих на формування концепту обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу у глобальний економічний простір. На першому етапі застосовано метод теоретичного узагальнення та критичного аналізу наукових джерел для ідентифікації ключових економічних, управлінських та облікових теорій, що формують теоретичну платформу управління. На другому етапі використано системний підхід і метод структурно-логічного моделювання, що дозволило визначити взаємозв'язки між теоретичними положеннями, кращими міжнародними практиками та прикладними компонентами інтеграції агробізнесу. Крім того, використано синергетичний підхід, який дав змогу обґрунтувати взаємодію-повнюваність зазначених компонентів та їх комплексний вплив на ефективність

обліково-аналітичного забезпечення. Завдяки поєднанню цих методів у статті представлено концептуальну модель, що відображає логіку інтеграції теоретичних засад, управлінських інструментів і міжнародних практик для забезпечення конкурентоспроможності українського агробізнесу в глобальному економічному середовищі.

Виклад основного матеріалу. Щоб розробити та обґрунтувати концепт обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу у глобальний економічний простір (рис. 1) ми звернулися до положень ключових теорій та підходів, які сьогодні визначають розвиток бухгалтерського обліку і менеджменту, формуючи теоретичну платформу для подальших наукових пошуків.

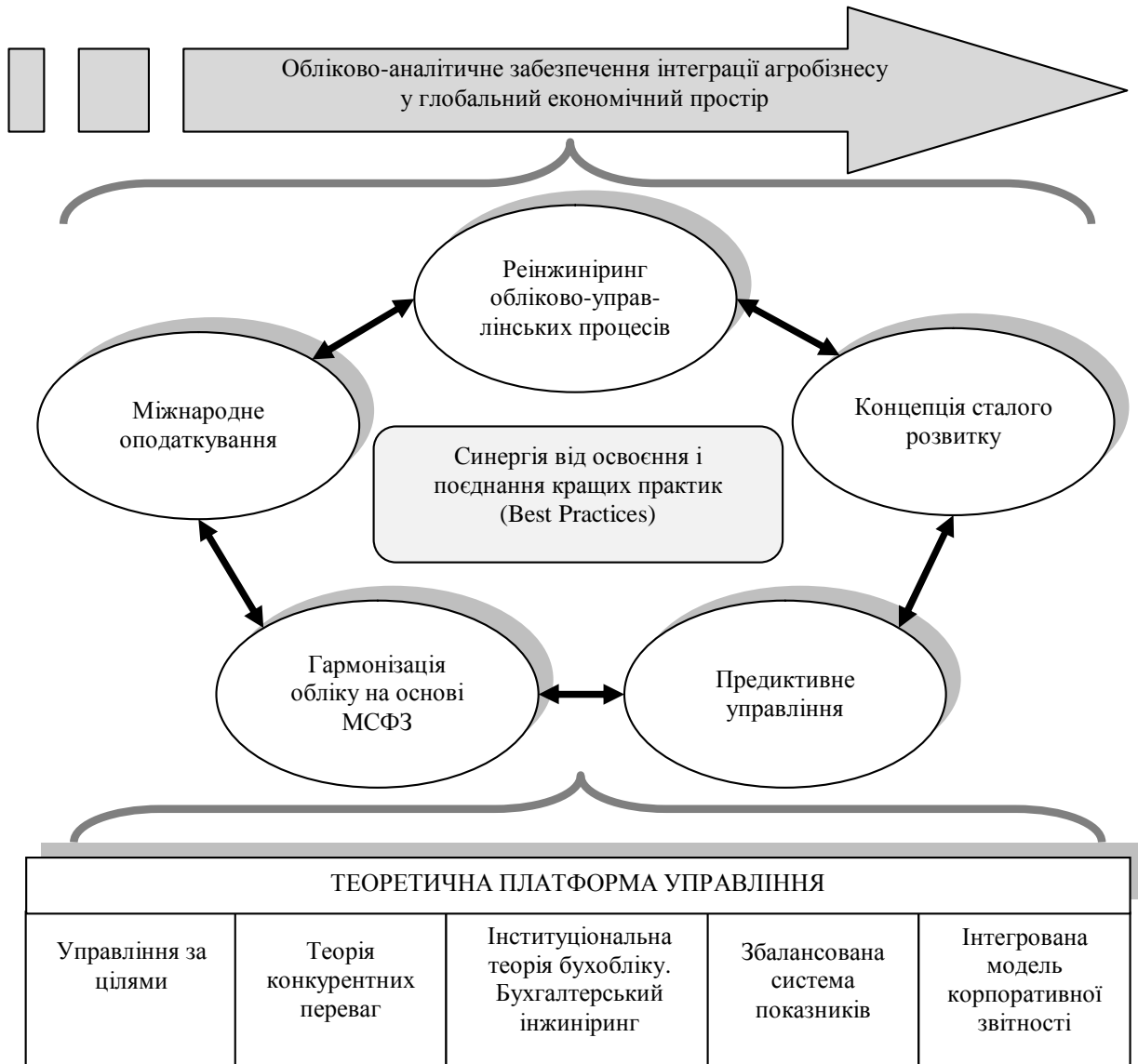

Рис. 1. Концепт обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу у глобальний економічний простір

Джерело: розроблено автором.

На рис. 1 представлено концепт формування обліково-аналітичного забезпечення інтеграції агробізнесу у глобальний економічний простір, логіка якого побудована на багаторівневому підході: теоретичну платформу управління формують сучасні теорії та підходи (управління за цілями, теорія конкурентних переваг, інституціональна теорія бухгалтерського обліку, бухгалтерський інжиніринг, збалансована система показників та інтегрована модель корпоративної звітності), центральною

ланкою виступає механізм синергії від поєднання кращих практик (best practices), через складові якого реалізується інтеграція агробізнесу в міжнародний економічний простір. Ключова ідея нашого бачення полягає в тому, що сучасна система обліково-аналітичного забезпечення не може бути ізольованою від міжнародних правил ведення бізнесу, цифрових технологій, екологічних вимог та управлінських інновацій, а повинна функціонувати як інтегрована інформаційна система стратегічного управління.

Сучасні управлінські, інституціональні та інформаційні підходи забезпечують трансформацію бухгалтерського обліку із системи фіксації фактів господарського життя у стратегічний механізм підтримки управлінських рішень. Водночас теоретична платформа управління виступає методологічною основою, яка формує принципи організації інформаційних потоків, оцінювання результативності діяльності та стратегічної координації підприємства.

Інституціональна теорія бухгалтерського обліку виходить із того, що облікові практики виникають і змінюються під впливом інституційного середовища: державного регулювання, професійних норм, ринкових механізмів, міжнародних стандартів, корпоративного управління та суспільних вимог. Отже, бухгалтерський облік формується і функціонує не лише як технічна система фіксації господарських операцій, а як соціально-економічний інститут, на який впливають формальні та неформальні правила, норми, цінності, законодавство, професійні стандарти, культурні особливості та очікування різних груп стейкхолдерів.

Теорія М. Портера [2] відповідає на питання «як отримати перевагу над конкурентами», а підхід П. Друкера (МВО) [1] визначає «як досягти цілей за допомогою ефективного управління людьми». Таким чином, ці дві фундаментальні концепції формують основу сучасного стратегічного та операційного менеджменту.

Збалансована система показників є концепцією стратегічного управління, яка передбачає оцінювання діяльності підприємства не лише через фінансові результати, а й через систему взаємопов'язаних нефінансових показників, що відображають чинники довгострокового розвитку. Суть BSC полягає у трансформації стратегії підприємства в систему конкретних цілей і показників за чотирма ключовими перспективами: фінанси, клієнти, внутрішні бізнес-процеси, а також навчання й розвиток персоналу, що дає змогу узгодити операційну діяльність із стратегічними цілями та забезпечити комплексне управління ефективністю.

Дослідження С.А. ДіП'яцци та Р.Г. Екклса (S.A. Jr. DiPiazza & R.G. Eccles) [4] засвідчило, що традиційна корпоративна звітність, зосереджена переважно на фінансових показниках, уже не здатна повною мірою забезпечити довіру інвесторів та інших стейкхолдерів у складному глобальному середовищі. Тому дослідники обґрунтовують необхідність переходу до більш прозорої, комплексної та перспективно орієнтованої моделі корпоративної звітності, яка поєднує фінансову й нефінансову інформацію, розкриває ризики, стратегію, механізми корпоративного управління та нефінансові драйвери створення вартості для підвищення суспільної довіри до бізнесу.

Освоєння та поєднання кращих практик, що сформувався на основі визначних обліково-економічних теорій та управлінських підходів, призводить до виникнення проактивної системи

управління аграрним бізнесом, компоненти якої синергетично взаємодіють між собою.

Гармонізація обліку на основі МСФЗ забезпечує впровадження єдиної інформаційної мови взаємодії українських аграрних підприємств із міжнародними інвесторами, фінансовими установами, транснаціональними компаніями та регуляторами. Перехід до бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів забезпечує зіставність фінансової інформації, прозорість оцінки активів, у тому числі біологічних активів і земельних ресурсів, а також підвищує довіру до корпоративної звітності. Українські дослідники підкреслюють, що гармонізація бухгалтерської системи України з МСФЗ є необхідною умовою інтеграції до європейського економічного простору та підвищення інвестиційної привабливості підприємств, оскільки дозволяє стандартизувати підходи до оцінки, облікової політики та представлення фінансової інформації. Вітчизняні дослідники, зокрема С. Бессонова [18], Б. Засадний та О. Кириллов [19] та ін., пов'язують гармонізацію обліку із процесами євроінтеграції України та міжнародною конкурентоспроможністю підприємств.

Для України гармонізація фінансової звітності з принципами МСФЗ має не лише технічний, а й стратегічний характер, оскільки цей процес визначає ступінь інтеграції країни (а отже й аграрного бізнесу) у фінансову систему Європейського Союзу та рівень її економічної відкритості на міжнародній арені [18].

Предиктивне управління передбачає перехід від ретроспективного аналізу фінансово-господарських операцій до прогнозування ризиків, доходів, виробничих результатів і ринкових змін. У межах цього підходу обліково-аналітична система трансформується у платформу прогнозування, що використовує великі масиви даних, алгоритми машинного навчання, сценарне моделювання та інструменти управлінської аналітики. Для агробізнесу це особливо важливо через високу залежність від сезонності, кліматичних ризиків, коливань світових цін і валютних курсів. Зарубіжні дослідження [20; 21] доводять, що впровадження прогнозно-аналітики в управлінський облік суттєво підвищує якість бюджетування, точність оцінки ризиків і швидкість прийняття управлінських рішень, переводячи систему управління від описового до проактивного формату.

У глобальному агробізнесі економічна результативність дедалі більше оцінюється не лише через фінансові показники, а й через екологічні, соціальні та управлінські аспекти (ESG). Відповідно, система бухгалтерського обліку повинна формувати інформацію про використання земельних ресурсів, викиди, біорізноманіття, ефективність природокористування, продовольчу безпеку та соціальну відповідальність підприємства. У науковій літературі підкреслюється, що саме інтеграція принципів сталого розвитку в систему обліково-аналітичного забезпечення дозволяє аграрним підприємствам адаптуватися до нових вимог

міжнародних ринків і систем корпоративної звітності. Дослідження Н. Овчарової [22] та К.П. Альварес-Очоа та ін. (*Alvarez-Ochoa et al.*) [23] демонструють, що сталий розвиток поступово перетворюється із репутаційної практики на стратегічний критерій конкурентоспроможності аграрного бізнесу.

Важливу роль у нашому концепті відіграє міжнародне оподаткування, яке виступає механізмом адаптації підприємства до глобального середовища ведення бізнесу. Для агробізнесу інтеграція у світовий ринок означає необхідність врахування міжнародних правил трансфертного ціноутворення, вимог щодо прозорості фінансових потоків, податкової комплаєнс-політики, а також стандартів, пов'язаних із ініціативами BEPS (Base Erosion and Profit Shifting). У цьому аспекті система обліково-аналітичного забезпечення повинна забезпечувати оперативне формування даних для податкового планування, контролю міжнародних операцій, аналізу податкових ризиків і забезпечення відповідності вимогам різних юрисдикцій. Для українського агробізнесу міжнародне оподаткування набуває особливої ваги через зростання обсягів експорту, інтеграцію до європейських ланцюгів поставок та участь у міжнародних інвестиційних проєктах.

Ще одним базовим компонентом запропонованого концепту є реінжиніринг обліково-управлінських процесів. Його зміст полягає у радикальному перегляді бізнес-процесів з метою скорочення інформаційних втрат, прискорення прийняття рішень, цифровізації документообігу та автоматизації облікових процедур. У традиційній системі облік часто виконує переважно реєстраційну функцію, тоді як реінжиніринг передбачає інтеграцію облікових, контрольних та аналітичних процедур у єдині цифрові процеси управління підприємством. Сучасні дослідження з управління бізнес-процесами [24; 25] показують, що реінжиніринг сприяє підвищенню гнучкості підприємства, оптимізації використання ресурсів і створенню безперервного інформаційного середовища для менеджменту. У сфері агробізнесу це означає поєднання бухгалтерських даних із геоінформаційними системами, управлінням виробничими циклами, цифровим моніторингом ресурсів та прогнозуванням результативності діяльності.

Таким чином, інтеграція українського агробізнесу у глобальний економічний простір можлива лише за умови формування комплексної, цифрово орієнтованої та міжнародно гармонізованої системи обліково-аналітичного забезпечення. Така система повинна бути побудована на принципах МСФЗ, підтримувати предиктивне управління, враховувати цілі сталого розвитку, забезпечувати відповідність міжнародним податковим вимогам та функціонувати на основі реінжинірингу бізнес-процесів. Її ключовими характеристиками мають стати прозорість, аналітичність, адаптивність, інтегрованість із цифровими платформами управління та здатність формувати релевантну інформацію для стратегічного прийняття рішень у глобальному конкурентному середовищі.

Висновки. Результати проведеного дослідження доводять, що успішна інтеграція українського агробізнесу у глобальний економічний простір має базуватись на теоретичній платформі управління, яка об'єднує провідні економічні та облікові теорії і підходи. Таке теоретичне підґрунтя забезпечує комплексне пояснення механізмів конкурентоспроможності, стратегічного управління, інституційної адаптації та інформаційної прозорості бізнесу.

Теорія управління за цілями орієнтує аграрне підприємство на досягнення чітко визначених стратегічних результатів і дозволяє узгоджувати фінансові, виробничі та експортні пріоритети із вимогами міжнародного ринку. В умовах глобальної конкуренції така модель управління забезпечує підпорядкування обліково-аналітичної системи стратегічним цілям підприємства.

Теорія конкурентних переваг дозволяє розглядати агробізнес як суб'єкт глобальної конкуренції, де успіх визначається не лише ресурсним потенціалом, а здатністю створювати унікальні переваги через ефективність виробництва, якість продукції, інноваційність, екологічність і прозорість бізнес-процесів. Для цього підприємству потрібна якісна аналітична інформація про витрати, продуктивність, ринки та ризики.

Інституціональна теорія бухгалтерського обліку та бухгалтерський інжиніринг пояснюють необхідність адаптації системи обліку до міжнародних інституційних вимог – МСФЗ, правил корпоративного управління, податкового регулювання та вимог інвесторів. Вони дозволяють трансформувати традиційний облік у гнучку інформаційну систему, здатну підтримувати міжнародну інтеграцію аграрного бізнесу.

Збалансована система показників розширює межі традиційного фінансового аналізу та дає змогу оцінювати діяльність підприємства комплексно – через фінансові, операційні, інноваційні, клієнтські й екологічні показники. Для агробізнесу, який функціонує в умовах високих ризиків та міжнародних вимог до ESG-практик, це створює основу для стратегічного моніторингу результативності.

Інтегрована модель корпоративної звітності відповідає сучасним міжнародним тенденціям прозорості та розкриття інформації. Вона забезпечує формування цілісного уявлення про діяльність аграрного підприємства, поєднуючи фінансові, екологічні, соціальні та управлінські аспекти, що є особливо важливим для доступу до міжнародного фінансування, партнерства та глобальних ринків.

Отже, сукупність обраних теорій дозволяє одночасно забезпечити стратегічну керованість, міжнародну порівнюваність інформації, інституційну відповідність, конкурентоспроможність та інформаційну прозорість підприємств аграрного сектору.

Кращі практики, описані нами у цій статті та які є невід'ємною складовою запропонованого концепту, виконують роль інтегруючого механізму, який поєднує сучасні підходи до управління,

бухгалтерського обліку, аналітики, міжнародного регулювання та цифрової трансформації в єдину систему обліково-аналітичного забезпечення агробізнесу. Їх значення полягає не лише у впровадженні окремих ефективних рішень, а у створенні синергетичного ефекту, коли взаємодія гармонізованого обліку на основі МСФЗ, предиктивного управління, концепції сталого розвитку, міжнародного оподаткування та реінжинірингу процесів забезпечує значно вищу результативність, ніж функціонування цих компонентів ізольовано. Така синергія дозволяє сформулювати адаптивну, прозору та конкурентоспроможну систему обліково-

аналітичного забезпечення, здатну підтримати ефективну інтеграцію українського агробізнесу у глобальний економічний простір.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою методичних засад та практичних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного забезпечення функціонування українського агробізнесу на основі предиктивної аналітики, МСФЗ, ESG-підходів та цифрового реінжинірингу процесів.

Декларація про конфлікт інтересів

Автор заявляє про відсутність потенційного конфлікту інтересів щодо дослідження, авторства та/або публікації цієї статті.

4 Список використаних джерел

1. Друкер П. Ф. Ефективний керівник / пер. з англ. О. Осмолівської. Київ: КМ-БУКС, 2018. 216 с.
2. Porter M. E. *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: Free Press, 1985. 557 p.
3. Kaplan R. S., Norton D. P. *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Boston: Harvard Business Review Press, 1996. 322 p.
4. DiPiazza S. A. Jr., Eccles R. G. *Building Public Trust: The Future of Corporate Reporting*. New York: John Wiley & Sons, 2002. 216 p.
5. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 349 с.
6. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2005. 548 с.
7. Пушкар М. С. Концепція інформаційного поля у розвитку облікової науки. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 1. С. 143–156. <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.143>
8. Остапчук С., Павлюковець М., Андреев А. Розвиток бухгалтерського обліку в контексті викликів інформаційного суспільства. *Економіка і суспільство*. 2025. Вип. 80. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-80>
9. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
10. Василюшин С. І. Обліково-аналітичне забезпечення в системі ризиків та загроз економічної безпеки аграрних підприємств України: монографія. Харків: ТОВ «Друкарня Мадрид», 2020. 419 с. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/9849>
11. Жук В. М. Інтегрована звітність: ретроспектива і перспектива в Україні. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 20–27. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27)
12. Бездушна Ю. Розвиток аграрного та макроекономічного аспекту інтегрованої звітності. *Розвиток інтегрованої звітності підприємств: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.*, 4 жовт. 2019 р. Житомир: Житомирська політехніка. 2019. С. 17–18. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/17.pdf>
13. Бруханський Р. Ф. Параметри розвитку корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи підприємства. *Облік і фінанси*. 2020. № 1(87). С. 13–19. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-13-19](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-13-19)
14. Сокіл О. Г. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами та доданою вартістю: шлях до забезпечення сталого розвитку. *Облік і фінанси*. 2020. № 1(87). С. 59–68. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-59-68](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-59-68)
15. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>
16. IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. IFRS Foundation, 2023. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/>

17. OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022. Paris: OECD Publishing, 2022. 642 p. <https://doi.org/10.1787/Oe655862-en>
18. Бессонова С. І. Гармонізація фінансової звітності України з МСФЗ як складова євроінтеграційного курсу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Економіка»*. 2025. № 39(67). С. 223–229. [http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-39\(67\)-223-229](http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-39(67)-223-229)
19. Кириллов О., Засадний Б. Стандартизація облікової інформації у контексті впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*, 2023. № 2(223). С. 33–41. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/5>
20. Gaikwad R. R., Damodaran D. The rise of predictive analytics in management accounting: from descriptive to prescriptive. *ShodhAI: Journal of Artificial Intelligence*. 2024. Vol. 1(1). pp. 159–167. <https://doi.org/10.29121/shodhai.v1.i1.2024.54>
21. Begum N., Rezaul S., Ali M. The Impact of Business Analytics on Management and Accounting Practices. In: *Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Operations Management*. IEOM Society International, USA, 2024. <https://doi.org/10.46254/WC01.20240239>
22. Овчарова Н. Система облікового забезпечення як детермінанта сталого розвитку сільськогосподарських підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 65. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-70>
23. Alvarez-Ochoa C. P., Acevedo J. A. R., Tuesta Y. N. Sustainability strategy in agribusiness: a bibliometric and systematic analysis of the literature. *Discover Sustainability*. 2024. Vol. 5(1). 316. <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00530-w>
24. Kunkler M., Schumann F., Rinderle-Ma S. A systematic review of business process improvement: Achievements and potentials in combining concepts from operations research and business process management. 2024. *arXiv preprint arXiv:2409.01276*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2409.01276>
25. Мінаєв Д., Раделицький Ю. Класифікація витрат агродіяльності з позиції обліку і контролю в умовах використання геоінформаційних технологій. *Вісник економіки*. 2023. № 3. С. 97–114. <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.03.097>

4 References

1. Druker, P. F. (2018). *Effective leader* (trans. from English by O. Osmolovska). Kyiv: KM-BUKS. [in Ukrainian]
2. Porter, M. E. (1985). *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: Free Press.
3. Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (1996). *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Boston: Harvard Business Review Press.
4. DiPiazza, S. A. Jr., & Eccles, R. G. (2002). *Building Public Trust: The Future of Corporate Reporting*. New York: John Wiley & Sons.
5. Holov, S. F. (2007). *Accounting in Ukraine: analysis of the state and development prospects*. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. [in Ukrainian]
6. Maliuha, N. M. (2005). *Accounting in Ukraine: theory and methodology, development prospects*. Zhytomyr: ZhDTU. [in Ukrainian]
7. Pushkar, M. (2022). The Concept of the Information Field in the Development of Accounting Science. *Herald of Economics*, 1, 143–156. <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.143> [in Ukrainian]
8. Ostapchuk, S., Pavliukovets, M., & Andrieiev, A. (2025). Development of accounting in the face of challenges posed by the information society. *Economy and Society*, 80. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-80> [in Ukrainian]
9. Zhuk, V. M. (2018). *Development of accounting theory: institutional aspect*. Kyiv: NNTs “IAE”. [in Ukrainian]
10. Vasylyshyn, S. I. (2020). *Accounting and analytical support in the system of risks and threats to the economic security of agricultural enterprises in Ukraine*. Kharkiv: Drukarnia Madryd. Retrieved from: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/9849> [in Ukrainian]
11. Zhuk, V. M. (2019). Integrated Reporting: A Retrospective and Perspective in Ukraine. *Oblik i finansi*, 1(83), 20–27. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27) [in Ukrainian]

12. Bezdushna, Yu. (2019). Development of the agrarian and macroeconomic aspects of integrated reporting (pp. 17–18). In: *Development of integrated reporting of enterprises: Conference proceedings*. Retrieved from: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/17.pdf> [in Ukrainian]
13. Brukhanskyi, R. F. (2020). Development Parameters of the Corporate Strategic Accounting and Analytical System of the Enterprise. *Oblik i finansi*, 1(87), 13–19. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-13-19](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-13-19) [in Ukrainian]
14. Sokil, O. H. (2020). Accounting and Analytical Support for Cost and Value Added Management: The Way to Sustainable Development. *Oblik i finansi*, 1(87), 59–68. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-59-68](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-59-68) [in Ukrainian]
15. The European Parliament and of the Council. (2022). Directive (EU) 2022/2464 of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>
16. IFRS Foundation. (2023). IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. Retrieved from: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/>
17. OECD. (2022). OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/0e655862-en>
18. Bessonova, S. I. (2025). Harmonization of financial statements of Ukraine with IFRS as a component of the European integration course. *Scientific Notes of Ostroh Academy National University, Economics Series*, 39(67), 223–229. [http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-39\(67\)-223-229](http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-39(67)-223-229) [in Ukrainian]
19. Kyryllov, O., & Zasadnyi, B. (2023). Standardization of accounting information in the context of International financial reporting standards implementation. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, 2 (223), 33–41. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/5> [in Ukrainian]
20. Gaikwad, R. R., & Damodaran, D. (2024). The rise of predictive analytics in management accounting: from descriptive to prescriptive. *ShodhAI: Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 159–167. <https://doi.org/10.29121/shodhai.v1.i1.2024.54>
21. Begum, N., Rezaul, S., & Ali, M. (2024). The Impact of Business Analytics on Management and Accounting Practices. In: *Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Operations Management*. IEOM Society International, USA. <https://doi.org/10.46254/WC01.20240239>
22. Ovcharova, N. (2024). Accounting system as a determinant of sustainable development of agricultural enterprises. *Economy and Society*, 65. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-70> [in Ukrainian]
23. Alvarez-Ochoa, C. P., Acevedo, J. A. R., & Tuesta, Y. N. (2024). Sustainability strategy in agribusiness: a bibliometric and systematic analysis of the literature. *Discover Sustainability*, 5(1), 316. <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00530-w>
24. Kunkler, M., Schumann, F., & Rinderle-Ma, S. (2024). A systematic review of business process improvement: Achievements and potentials in combining concepts from operations research and business process management. *arXiv preprint arXiv:2409.01276*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2409.01276>
25. Minaiev, D., & Radelytskyy, Y. (2023). Classification of agricultural activities costs in accounting and control in the conditions of using geo-information technologies. *The Herald of Economics*, 3, 97–114. <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.03.097> [in Ukrainian]